

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iona Propheta

Luther, Martin

Argentorati

VD16 B 3892

Et dixerunt, quisque ad proximu[m] suum, uenite iaciamus sortes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36534

fuerit, corā hominibus. Nam cum alios Iona peccato suo, periculo damnoq; obiecerit, rursus hic damnnum accipere compellitur, item, suum honorem perdere, seipsum uicio dare, reliquos honestate & innocentia ornare, ad hæc, de seipso sententiam ferre, ut ipsum in mare præcipitem dent atq; submergant, Sic corpore suo & uita poenitet & per soluit, immo honore & facultate suis & quocunq;, quod ipse est, aut sui iuris est, quæ proximos suos, quib. tantū dāni dederat, uitæ periculo iuitos eos exposuerat, iam ipsi peius, tum arbitrium tum sententiam, citra suam uoluntatem ad mortem adigunt, Id ego seuerere & iuste iudicare duxerim.

Et dixerunt, quisque ad proximum suum, uenite iaciamus sortes.

Postquam nemo erat, qui peccatum fateretur suum, & ipsi tamen planè crederent, alicuius ob commissam, tam inopinatam, naturæq; repugnantem tempestatem cohortam, nec tamen humano more iudicare possent, peccatore nondum cognito, ad Deitū iudicium, tum sententiam gressum corripunt, querentes sorte iudicium ac sententiam. Vt putas id Ione acerbum fuerit, ut sortem abhorruit? quemadmodum scelerata conscientia solet, quæ & à sono-

re

re strepētis folij sibi timet. Tam uarias pferre mor-
tes infelix ille Iona adigitur, nec tamen sic effugit,
sed postea in medium earundem primum incidit.

Eccē tanta mala & infortunia peccatum pręparat,
quando illud quis celare cogitat, nec libere fateri, nā
postea tandem duplā damno manifestandum est.

Atqui peccatum secus nos agere non sinit, nec uult
nec potest scipsum in lucem dare, quicquid etiam
moliaris. Quisque coram hominibus purus & im-
pollutus esse percipit, nec tamen à peccato sibi clam
temperat, ferat ergo postremo oportet, ut alij ma-
nifestent, suo cum dedecore & ignominia. Quis e-
nim uulneri obtecto mederi potest? Quomodo pec-
catum sine eius cognitione, dimitti potest, Vel, ut cla-
rius loquar, quomodo peccato tuo ignoscet Deus, ni
si te peccatorem coram eo uere agnoueris?

Solet hic quæri, num peccauerint ideo illi, qui for-
tem miserint, dum sortis missio ceu Dei tentatio, in-
hibita sit? Atqui & Ionam sortiri unā oportuit, qua
re & Iona peccauit, si peccatum est. Primum, sic re-
spondeo, Opera quedam talia sunt, ut bene & ma-
le fieri possint, ueluti iuramentum Christus Math. 5:
uetat, quom tamen diuinum iuramentum, non possit
recte non fieri. Sic iracundia & homicidium prohi-
bita sunt, & iuxta tamen diuinum est fontes publico
iudicio

Num
sortile
gi pec-
cent.

iudicio condemnare & occidere, Quam ob rem in
huiusmodi operibus, mentis opinio consideranda
est, ut qui ex propria libidine faciat, peccet, qui uero
ex Dei iussu, obedientia, uel ex necessitate, uel officio
proximi, bene faciat. ergo, qui absque Dei mandato
aut absque proximi officio, ex propria uoluptate &
petulantia aliquid faciat, illum sinimus, Huiusmodi. n.
iique agit, etiam si in singulos dies flexis poplitibus oret
ieiunet noctes ac dies, imo etiam si miracula operaretur.
Quare, hoc suae cuiusque conscientiae relinquitur, quan-
doquidem, nullius cor iudicari potest. Quod si sor-
tem mittere tale opus fuerit, nihil refert, an homines
illi una cum Iona delictum admiserint, increduli e-
nim fuerunt, quorum alioqui nihil placuerunt ope-
ra Deo, donec postea resipiscerent, ut sequitur.

Secundo, mihi nondum compertum esse dico,
Quod sortis missio, inhibitum opus sit, Est quidem
prohibitum, Deum non esse tentandum, At sortiri,
& tentare longo inter sese interuallo sunt disita.
Nam & Aposto. Acto. 1. super Matthaeo sortiebantur.
Adhaec & Salomon inquit, Sors quidem in si-
num iacitur, sed à domino dirigitur. Quo loco sanè
non reijcit sortitum, sed confirmat potius. Quan-
quam aliquot patrum eiusmodi exempla non imitan-
da putent, licet eius doctrinae nullam rationem habe-
ant. Mihi uidetur, sortem in sese, esse uerum fidei o-
pus

ANNOTATIONES.

pus, cuius, per curiositatem & propriam cupiditatem abusus fieri possit, quemadmodum gladii & iuramenti, Verum hoc non rei, sed personae culpa accidit, uti dictum est. Præterea non demonstrant, quod Sors ipsa sit tentatio Dei, Hoc enim est tentare deum, si ex me ipso, meaque temeritate, absque ulla necessitate deo certam metam, horam, locum, modum, personam, ritum & opus præfigam, quod facere debeat, sequitur ita comprehendere sinat. ut quomodo Iudaei in Eremo statim tempore esum potumque flagitabant, nec illi fidebant, nec eius potestati relinquebant. perinde ac Iudaei Matth. 9. certum de caelo signum postulabant, quod illi eligerent. At inter sortiendum nihil tale accidit. duo enim aut tres, aut quotquot fuerint consentiunt, foedusque super causa aliqua iungunt, ut eam sic uel sic expediant, discutiant, & c. prout uariae sunt sortes, nec certam personam præeligunt, sed Deo committunt, utcumque sors ceciderit, anteaque assensum sunt, ut super quemcumque sors ceciderit is fiet ueluti à Deo ordinatus.

Præterea, huiusmodi sortitus, etiam sine Deo, libere fieri posset, ceu à Gentibus, quæ non credant, deum sortis esse rectorem, sed fortunam cuncta gubernare arbitrentur. sicut in cubis, & hoc genus fortunæ lusorijs instrumentis contingit. Verum Christianos,

stianos,

stianos, non decet, ut ita libere, citra Dei respectum
 sortem iaciant, credere enim debent, à Deo sortem
 regi, neq; quicquam hæsitare, à deo tum dari, tum
 sustolli, quicquid per sortem, uel datur, uel tollitur.
 Iuramenta tamen hoc pacto & præstanda & acci-
 pienda sunt ut credatur adesse Deus, qui iusiuran-
 dum suscipiat, ac secundum illud ipsum iudicandū
 sit illi, sed tradatur eius diuinæ uoluntati, citra ul-
 lam repugnantiam, Non est tentatio. Eadem ratio-
 ne, dum in sortitu, non præponatur, quem attinge-
 re debeat, sed libere Dei gratiæ commendetur, sine
 ulla controuersia, tum non tentatur Deus, sed bo-
 num in se opus est, & si fide factum fuerit, diuinū.
 Nam cui quicquam per sortem contingit, eius est, et
 is, qui ad serapere conaretur, Deo resisteret, Et
 quidnam aliud est sortiri, quam fœdus, quod inter
 nos icimus aliqua de causa, quam idēo sorti obijci-
 mus, ut quemcumq; sors tetigerit, sub eius iure con-
 stituatur, isq; sit de quo dubitabatur? &c. Hic, ni-
 hil iniquum, sed pacata concordia est, quæ rem ali-
 quam uel amittere, uel recipere potest, secundum
 quod cultellus uel signum, uel non signum, tulerit.
 aut par uel impar fuerit. sicq; deinceps. Nisi quod
 Christiani hanc habeant appendicem, ut credant,
 quem=

ANNOTATIONES.

quemadmodum Deus omnia faciat ac gubernet, sic
 & sortitum ordinare, quod Gentes nequaquam cre-
 dunt aut cogitant.

Quid uero si talis fors fuerit, ut per eam ad mor-
 tem quisquam deferatur, adeoq; clandestinum eius
 peccatum inquiratur, ut hic fit cum Iona, & ut Saul
 cum filio suo Ionathan, & Iosua cum Acham fece-
 runt Iosua. 7? Respondeo. Gentiles, uel ad mortem
 uel ad uitam sortem possunt mittere, serio uel curio-
 sitate, Quid ad nos, quid illi agant, qui nihil bene a-
 gunt? Atqui ex sua natura sortitus ipse nihil secum
 adfert, ut quisquam ea propter occidendus sit. Neq;
 enim Christiani ac pij ob eam causam sortes iaci-
 unt. Hic enim uides eos qui in nauierant, non cogi-
 tasse, ut Ionam darent neci, uerum quod sui mali-
 duntaxant inquirebant causam, ut eam à se reiij-
 cerent, itaq; enim Ionam occidere nolebant, etiam ui-
 bente ipso, ut sibi inferrent mortem, sed ad littus ap-
 pellere uolebant nauim, ut illum ad siccum expone-
 rent, At uero, quom præ impetu procellæ non pos-
 sent, animaduertentq; sic uisum esse Deo perin-
 de ac Ionas dixerat, cogebantur eum in mare deij-
 cere, tametsi inuiti, diligenter etiam orantes, &c. Ita
 Saul iniuste egit, filium suum occidere uolens, eate-
 nus enim sortilegium ualere, non debebat admitte-

ε re. Cum

re. Cum Iosua uero aliud erat, nam illi diuino iussu quid faciendum esset, iniunctum erat. Ecquid homines illi non paciscerentur eum in culpa esse, quem fors tetigerit, maxime dum eos necessitas eo perducit, ad hæc quom Deus tam iustus & bonus sit, ut sortem errare non sinat. Quemadmodum insontes, illum quoque extra culpam iudicant, qui iurciurando suam innocentiam fuerit testatus. Sed hac uice hac de re satis.

Hebræus ego sum, Et dominum Deum cœli timeo, qui fecit mare & aridam.

Hic tandem confessio aduenit, & peccatum in lucem prodit, hic durus primum conflictus, atroxque certamen inter Ionam & mortem oritur, sed quod maximū tamen fuit præterijt, Etsi enim unā cū morte, ira Dei uehementer accelerent, fortiterque Ionam impetant, grauissimum tamen peccatorum onus à corde recessit, & conscientia per agnitionem peccati leuior facta est, iam & fides ardere incipit, etsi omnino imbecillis existat. Nam uerum planè Cœli, rerumque conditorem fatetur Deum, quæ non sunt parua tum fidei tum salutis primordia. Nec enim penitus desperata conscientia tam late os suum aperit,